

# Hanna Więckowska

---

## Luta, pow. Włodawa. Stanowisko 1

---

Informator Archeologiczny : badania 2, 16-17

---

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szości pokrywą lessową i szczątkowo zachowanymi glinami detrytycznymi. Stanowisko wykryto na granicy lessu i wspomnianych glin, w soliflukcyjnie przemieszczonych mułkach lessowatych. Przemysł krzemienisty jest reprezentowany wyłącznie przez ostrza tyłkowe, jednoosadziorce typu kostienkowskiego oraz rylce. Wyroby krzemienne występują pośród dużych skupisk kości ssaków plejstocenyjskich /głównie mamutów/, tworzących odcinki dość regularnych kręgów. Układ ten sugeruje, że mamy do czynienia ze śladami mieszkalnych budowli nasiemnych, przy konstrukcji których używano kości długie, żebra i szczęki dolne mamutów.

Badania stanowiska będą kontynuowane w r. 1969.

**KRAKÓW - ZAKRZÓWEK**

patrz wczesne średniowiecze

**LUTA, pow. Włodawa**

**Zakład Paleolitu IHM PAN**

**Stanowisko 1**

**w Warszawie**

Badania przeprowadziła dr Hanna Więckowska. Finansował IHM PAN. Drugi sezon badań. Stanowisko wydmore z okresu mezolitu.

Stanowisko Luta 1 /region Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego/ leży na południowo-zachodnim skłonie wysokiego wału wydmorego, wyciągniętego wzdłuż osi wschód-zachód, znajdującego się w odległości ok. 1 km na południe od wsi Luta, tuż przy zabagnionej dolinie rzeki Krzemianki.

Badania objęły obszar 107 m<sup>2</sup>, eksplorowany średnio do 80 cm poniżej powierzchni. Powiększono w kierunku zachodnim i północnym wykop z r. 1965. Ilość zabytków w badanej części wykopu stopniowo

maleje, co wskazywałoby na bliskie już uzyskanie "zamknięcia" granic skupienia wyrobów krzemiennych. Główny poziom ich występowania znajdował się średnio 20-40 cm poniżej powierzchni, w spągowej części próchnicy i stropowej iluwium silnego.

Uzyskany materiał krzemienny, liczący kilka tysięcy wyrobów, /w tym 370 rdzeni i narzędzi/ reprezentuje w największej części mezolit. Najliczniej wystąpiły takie narzędzia jak: drapacze, skrobacze wielorakie, rylce i zbrojniki mikrolityczne /tylczaki, półtylczaki, trójkąty, i sporadycznie, trapezy/. Do wyrobu narzędzi używano głównie miejscowego krzemienia kredowego narzutowego; domieszka stanowi krzemień świeciechowski i czekoladowy.

Materiał - jak się wydaje - nie jest "czysty" kulturowo. Świadczą o tym zarówno duże rozmiary skupienia /aczkolwiek jest ono planigraficznie czytelne/, jak i skład typologiczny inwentarza, zawierającego przede wszystkim elementy dwóch wyróżnionych dla mezolitu cykli przemysłów: narwiańskiego i wiślańskiego, a także rozmieszczenie poziome tychże elementów.

Dalsze badania mogą dostarczyć wyjściowego materiału dla uporządkowania pod względem kulturowym tego zespołu, bogatego i bardzo cennego dla wschodnich obszarów Polski.

W południowej części wykopu odkryto niewielkie skupienie, które dostarczyło materiału właściwego cyklowi narwiańskiemu.

MALESOWIZKA, pow. Suwałki

Katedra Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej Uniwersytetu Warszawskiego

Badania prowadziła mgr Sylwia Wierzbicka-Pawłowska.  
Finansował U.7. Pierwszy sezon badań. Stanowisko tarasowe z okresu mezolitu i neolitu.